

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV

Tento učební materiál vznikl v rámci projektu Inovace studijního programu Pastorační a sociální práce ETF UK (CZ.2.17/3.1.00/33279) spolufinancovaného z prostředků Evropského sociálního fondu, státního rozpočtu České republiky a rozpočtu hlavního města Prahy.

Evropský sociální fond – Operační program Praha Adaptability
Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti

ČINNOST VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

- Veřejný ochránce práv („ochránce“) působí k ochraně osob před jednáním úřadů a dalších institucí uvedených v zákoně, pokud je v rozporu s právem, neodpovídá principům demokratického právního státu a dobré správy, jakož i před jejich nečinností, a tím přispívá k ochraně základních práv a svobod.

PŮSOBNOST VOP SE VZTAHUJE NA:

- ministerstva a jiné správní úřady s působností pro celé území státu, správní úřady jim podléhající,
- orgány územních samosprávných celků při výkonu státní správy,
- není-li stanoveno jinak na Policii České republiky, Armádu České republiky, Hradní stráž, Vězeňskou službu České republiky,
- dále na zařízení, v nichž se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranná nebo ústavní výchova, ochranné léčení, zabezpečovací detence, jakož i na veřejné zdravotní pojišťovny

PŮSOBNOST VOP SE NEVZTAHUJE NA:

- Parlament,
- prezidenta republiky a vládu,
- Nejvyšší kontrolní úřad,
- na zpravodajské služby České republiky,
- **na orgány činné v trestním řízení**, státní zastupitelství a **na soudy**, s výjimkou orgánů správy státního zastupitelství a státní správy soudů

JEDNÁNÍ OCHRÁNCE

Ochránce jedná

- a) na základě podnětu fyzické nebo právnické osoby jemu adresovaného,
- b) na základě podnětu adresovaného poslanci nebo senátorovi, který jej ochránci postoupil,
- c) na základě podnětu adresovaného některé z komor Parlamentu, která jej ochránci postoupila, anebo
- d) z vlastní iniciativy.

PODNĚT FYZICKÉ NEBO PRÁVNICKÉ OSOBY

- Každý má právo obrátit se s písemným podnětem na ochránce ve věci, která patří do jeho působnosti; podnět lze učinit také ústně do protokolu.
- Podnět nesmí být podroben úřední kontrole.
- Podnět nepodléhá poplatku.

NÁLEŽITOSTI PODNĚTU

- Podnět musí obsahovat:
- a) vylíčení podstatných okolností věci, včetně sdělení, zda věc byla předložena také jinému státnímu orgánu, popřípadě s jakým výsledkem,
- b) označení úřadu, popřípadě jméno a příjmení nebo jiné údaje o totožnosti osoby, jíž se podnět týká,
- c) doklad o tom, že úřad, jehož se podnět týká, byl neúspěšně vyzván k nápravě,
- d) jméno, příjmení a bydliště, u právnické osoby název, sídlo a osoby oprávněné jejím jménem jednat, toho, kdo podnět podává.
- Pokud se podnět týká rozhodnutí, stěžovatel přiloží jeho stejnopis.

OPRÁVNĚNÍ OCHRÁNCE

- Pokud ochránce podnět neodloží, zahájí šetření a písemně o tom stěžovatele vyrozumí.
- Ochránce je oprávněn s vědomím vedoucích úřadů, a to i bez předchozího upozornění, vstupovat do všech prostor úřadů a provádět potřebná šetření, úřady jsou povinny poskytovat požadované informace, vysvětlení, stanoviska a poskytovat pomoc, kterou si vyžádá.

ZÁVĚR ŠETŘENÍ OCHRÁNCE

- Jestliže ochránce šetřením nezjistí porušení právních předpisů ani jiná pochybení, písemně o tom vyrozumí stěžovatele i úřad.
- Zjistí-li ochránce šetřením porušení právních předpisů či jiná pochybení, vyzve úřad, aby se k jeho zjištění ve lhůtě 30 dnů vyjádřil.
- Pokud úřad na výzvu podle sdělí, že provedl nebo provádí opatření k nápravě a ochránce tato opatření shledá dostatečnými, vyrozumí o tom stěžovatele i úřad. Jinak ochránce po obdržení vyjádření nebo marném uplynutí lhůty sdělí písemně své závěrečné stanovisko úřadu a stěžovateli; součástí tohoto stanoviska je návrh opatření k nápravě.

OPATŘENÍ K NÁPRAVĚ

Ochránce může navrhnout zejména tato opatření k nápravě:

- a) zahájení řízení o přezkoumání rozhodnutí, úkonu nebo postupu úřadu, lze-li je zahájit z úřední moci,
- b) provedení úkonů k odstranění nečinnosti,
- c) zahájení disciplinárního nebo obdobného řízení,
- d) zahájení stíhání pro trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt,
- e) poskytnutí náhrady škody nebo uplatnění nároku na náhradu škody.

Úřad je povinen do 30 dnů od doručení závěrečného stanoviska sdělit ochránci, jaká opatření k nápravě provedl.

NESPLNĚNÍ POVINNOSTÍ ZE STRANY ÚŘADU

Jestliže úřad povinnost nesplní, nebo jsou-li opatření k nápravě podle názoru ochránce nedostatečná, ochránce

- a) vyrozumí nadřízený úřad a není-li takového úřadu, vládu,
- b) může o svých zjištěních informovat veřejnost včetně sdělení jména a příjmení osob oprávněných jednat jménem úřadu.

DALŠÍ OPRÁVNĚNÍ – PROSAZOVÁNÍ PRÁVA NA ROVNÉ ZACHÁZENÍ

Ochránce přispívá k prosazování práva na rovné zacházení se všemi osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, národnost, pohlaví, sexuální orientaci, věk, zdravotní postižení, náboženské vyznání, víru nebo světový názor a za tím účelem

- a) **poskytuje metodickou pomoc obětem diskriminace při podávání návrhů na zahájení řízení z důvodů diskriminace,**
- b) provádí výzkum,
- c) zveřejňuje zprávy a vydává doporučení k otázkám souvisejícím s diskriminací.

KONTAKTY

- **Sídlo veřejného ochránce práv:**
Brno, Údolní 39, PSČ 602 00
- www.ochrance.cz

